

Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki

## KARTA PRZEDMIOTU

|                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Filozofia – nauka i świat współczesny</b><br><i>nazwa przedmiotu</i>                         |
| <b>Philosophy - science and the modern world</b><br><i>nazwa przedmiotu w języku angielskim</i> |
| polski<br><i>język wykładowy</i>                                                                |
| przedmioty ogólne<br><i>kategoria przedmiotu/grupa zajęć</i>                                    |

Cykl kształcenia rozpoczynający się od: rok akademicki 2025/26

Jednostka organizacyjna: do ustalenia z opiekunem kierunku

Kierunek studiów: do ustalenia z opiekunem kierunku

Specjalność: do ustalenia z opiekunem kierunku

Profil studiów: do ustalenia z opiekunem kierunku

Poziom studiów: do ustalenia z opiekunem kierunku

Forma studiów: do ustalenia z opiekunem kierunku

### Wymagania wstępne:

1. brak wymagań wstępnych

### Cele przedmiotu:

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami filozoficznymi niezbędnymi do rozumienia społecznych i pozatechnicznych uwarunkowań działalności naukowej i inżynierskiej
2. Wykształcenie postawy poszukiwania i analizowania różnorodnych źródeł informacji, wyciągania wniosków i uzasadniania opinii.
3. Wykształcenie postawy odpowiedzialności zawodowej.

Efekty uczenia się:

| Kod efektu uczenia się | Opis efektu uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kod kierunkowego efektu uczenia się |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                        | <b>Wiedza</b><br>Absolwent zna i rozumie:                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |
| EW1                    | główne cele filozofii jako nauk, definiuje podstawowe pojęcia filozoficzne, wyjaśnia zasadnicze stanowiska w zakresie teorii poznania, pojęcie teorii naukowej, pojęcie weryfikacji i falsyfikacji teorii naukowej, pojęcie paradygmatu, opisuje zależności pomiędzy działalnością techniczną, naukową a wartościami społecznymi. |                                     |
|                        | <b>Umiejętności</b><br>Absolwent potrafi:                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |
| EU1                    | w sposób twórczy i samodzielny analizować problemy poznawcze, potrafi poprawnie przeprowadzić rozumowanie dedukcyjne i redukcyjne, wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie.                                                                                                                                              |                                     |
|                        | <b>Kompetencje społeczne</b><br>Absolwent jest gotów do:                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                     |
| EK1                    | aktywnego uczestniczenia w dyskusji, uzasadnienia swoje stanowiska oraz decyzji                                                                                                                                                                                                                                                   |                                     |
| EK2                    | uwzględniania społecznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej                                                                                                                                                                                                                                                           |                                     |

Forma zajęć, semestralna liczba godzin:

| Semestr | Punkty ECTS | Forma zaliczenia (E/Z) | Wykłady (W) | Ćwiczenia (C) | Laboratoria (L) | Laboratoria komputerowe (LK) | Projekty (P) | Seminaria (S) | Praktyka zawodowa (PZ) |
|---------|-------------|------------------------|-------------|---------------|-----------------|------------------------------|--------------|---------------|------------------------|
|         | 2           | Z                      | 30          | 0             | 0               | 0                            | 0            | 0             | 0                      |

E - egzamin; Z - zaliczenie

Treści programowe:

| Lp. | Forma zajęć | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                             | Liczba godzin |
|-----|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1   | W           | Filozofia - jej określenie, przedmiot i metody badań; Filozofia poznania - główne teorie prawdy: klasyczna definicja prawdy, oczywistościowa, koherencyjna i pragmatyczna definicja prawdy | 5             |
| 2   | W           | Argumentacja logiczna, standaryzacja argumentu, podział rozumowań; rozumowanie dedukcyjne i redukcyjne, systemy aksjomatyczne                                                              | 5             |
| 3   | W           | Podstawy filozofii nauki. Pojęcie, zadania i metody tworzenia teorii naukowej; indukcjonizm i falsyfikacjonizm                                                                             | 5             |
| 4   | W           | Rozwój nauki, pojęcie paradygmatu, pojęcie i przykłady rewolucji naukowych                                                                                                                 | 5             |
| 5   | W           | Filozoficzne aspekty zmian cywilizacyjnych - filozofia techniki, rozwój technologiczny, zmiany społeczne (społeczeństwo sieciowe, społeczeństwo wiedzy)                                    | 5             |
| 6   | W           | Zagadnienia związane z rozwojem i zastosowaniami sztucznej inteligencji, transhumanizm                                                                                                     | 5             |

Praca własna studenta:

| Lp. | Opis pracy własnej                                              | Liczba godzin |
|-----|-----------------------------------------------------------------|---------------|
| 1   | Konsultacje przedmiotowe w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym | 2             |
| 2   | Przygotowanie pracy pisemnej                                    | 14            |
| 3   | Przygotowanie do sprawdzianu wiadomości z wykładu               | 14            |

Metody dydaktyczne:

dyskusja, wykład, prezentacja, metody i techniki kształcenia na odległość

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się:

kolokwium, sprawozdanie z pracy indywidualnej

Kryteria oceny:

1. Na ocenę 5.0 student identyfikuje i analizuje problemy filozoficzne związane ze współczesnym rozwojem nauki i techniki oraz społecznymi konsekwencjami tego rozwoju.
2. Na ocenę 5.0 student przeprowadza samodzielną analizę bardzo złożonego problemu poznawczego, formułuje i uzasadnia własną opinię, wskazuje metody jej weryfikacji oraz odnosi ją do problematyki społecznej
3. Na ocenę 5.0 student jest świadomy społecznych i ekologicznych konsekwencji działalności technicznej.

## Literatura:

### *obowiązkowa:*

1. A. Chalmers - Czym jest to, co zwiemy nauką?, Wrocław, 1997, Siedmioróg
2. A. Kisielewicz - Logika i argumentacja. Praktyczny kurs krytycznego myślenia, Warszawa 2017, PWN
3. V. Dusek - Wprowadzenie do filozofii techniki, Kraków, 2011, WAM
4. M. Hollis - Filozofia, Kraków, 1998, Znak

### *zalecana/fakultatywna:*

1. T. Pabian - Odczytywanie sensu. Wstęp do filozofii nauki, Kraków 2023, Copernicue Center Press
2. M. Pigliucci - Bujda na resorach. Jak odróżnić naukę od bredni, Warszawa 2019, PWN
3. M. Cruse - Historia nauki. Od rolnictwa do sztucznej inteligencji, Warszawa 2022, PWN

